

Кукурудза, зокрема **зернова**, повсюди на 25-87, макс. 100% обстежених площ заселена **стебловим (кукурудзяним) метеликом**, гусениці якого, за чисельності 1-4, осередково 7 екз. на рослину (Оріхівський р-н, Запорізька обл.), пошкодили 6-12, макс. 16% рослин та 1-7% качанів (Івано-Франківська, Київська, Миколаївська, ін. обл.). Найбільшої шкоди цей фітофаг завдає у південних та східних регіонах, де розвивається друге покоління. В лісостепових та степових областях окрім стеблового метелика господарсько відчутної шкоди посівам кукурудзи завдають гусениці **листогризучих совок**, а саме **бавовникової**, якими пошкоджено 5-12, макс. 18% рослин та 1-6% качанів (Київська обл.). Для зниження зимуючого запасу шкідника при збиранні кукурудзи застосовують низький зріз, не вище 10 см над рівнем ґрунту, цей захід допомагає знищити до 95% гусениць. Подрібненням коренестеблових залишків важкими дисковими бородами в двох напрямках знищують до 50% гусениць метелика та інших шкідників

Також на рослинах кукурудзи живляться **злакові попелиці**, **тютюновий трипс**, **павутинний кліщ** (40-100% площ, 10-32% рослин), **цикадки**, **хлібні блішки** (9-35% рослин). Погодні умови сприяють розповсюдженню **пухирчастої та летучої сажок** на 1-12% рослин, **гельмінтоспоріозом** охоплено 2-15% рослин, у Вінницькій, Київській, Тернопільській областях відмічено прояв **фузаріозу** на 1-5, макс. 12% рослин, **кореневих та стеблових гнилей**. В Одеській області на качанах пошкоджених бавовниковою совкою відмічено розвиток **фузаріозу**.

Посіви **сої**, **багаторічних трав** пошкоджуються **кліщем**, **попелицями**, **трипсом**, **довгоносиками**, в Степу, подекуди Лісостепу гусеницями **акацієвої вогнівки**, **листогризучих совок**. Повсюдно 3-55% рослин хворі на **аскохітоз**, **бактеріальний опік**, **жовту мозаїку**, **септоріоз**, **пероноспороз**, **церкоспороз**, **білу гниль**, **антракноз**.

За повсюдних періодичних опадів та коливань температур у посівах **цукрових буряків**, передусім лісостепових та поліських областей, на 10-48, макс. 100% обстежених площ зростає ураження рослин **церкоспорозом**, який охопив 3-12, макс. 20-53% рослин (плантації Волинської, Київської, Львівської, Тернопільської обл.). Поряд з цим на 12-55% площ буряки хворіють на **борошнисту росу**, **фомоз**, **пероноспороз**, **рамуляріоз**, **вірусну жовтяницю** та **мозаїку**. Хвороби коренеплодів, зокрема **парша**, **хвостова гниль**, **дуплистість** уразили 1-7% рослин. За таких умов оздоровлюють рослини та призупиняють поширення церкоспорозу за появи окремих плям на 3-5% рослин через обприскування посівів дозволеними фунгіцидами.

8-60% посівів та 4-28% (Волинська, Дніпропетровська, Кіровоградська, Миколаївська обл.) рослин **соняшника** уражені **альтернаріозом**, **пероноспорозом**, **іржею**, **септоріозом**. З ознаками **білої** (прикоренева, стеблова, кошикова) та **сірої гнилей** виявлено 3-15% рослин. Погодні умови сприяють подальшому поширенню **фомозу** на 2-10, макс. 25-80% рослин в осередках Вінницької, Миколаївської областей. У кошиках, здебільшого непанцерних

сортів харчуються гусениці **соняшникової вогнівки** та **бавовникової совки**, у стеблах розвиваються **соняшникові шипоноска** та **вусач**, на 12-25% рослин - **геліхризова попелиця**, **трипси**, подекуди шкодять гусениці **лучного** та **стеблового (кукурудзяного) метеликів**.

Овочеві культури і **картопля** потерпають від комплексу шкідників (гусінь численних **совок**, **біланів**, **попелиці**, **колорадський жук**), на **пасльонових** культурах зростає ураженість рослин **фітофторозом**, **альтернаріозом**, **макроспоріозом**, **пероноспорозом**, **бактеріозами**, іншими. Середньо та пізньостиглі сорти **капусти** хворіють на **бактеріози**.

В **плодових** насадженнях розвивається II покоління **яблуневої плодожерки**, дерева заселяють **сисні (попелиці, кліщі, щитівки)** шкідники. Погодні умови скрізь сприяють інтенсивному розвитку хвороб, зокрема **парші**, **борошнистої роси**, **плодової гнилі**. У **виноградниках** розвиваються гусениці **гронової листокрутки**, **павутинні**, інші види **кліщів**; опади та оптимальні температури обумовили поширення та розвиток **оїдіуму**, **мілдью**, подекуди **сірої** та **чорної гнилей**. Захист насаджень проводять з урахуванням «періоду очікування».

Лучний метелик. У Донецькій, Дніпропетровській, Запорізькій, Луганській, Херсонській областях продовжується розвиток II покоління фітофага. Перевищення економічного порогу шкодочинності та пошкоджень сільськогосподарських культур не відмічено. Харчування поодиноких гусениць шкідника спостерігається на неугіддях. Середня чисельність гусениць складає 0,5-1,5, макс. 2,0 екз. на кв м. Розпочалося залялькування шкідника.

Незважаючи на відсутність активного живлення шкідника у I та II поколіннях, залишається можливість розвитку його надпорогової чисельності у третьому поколінні.

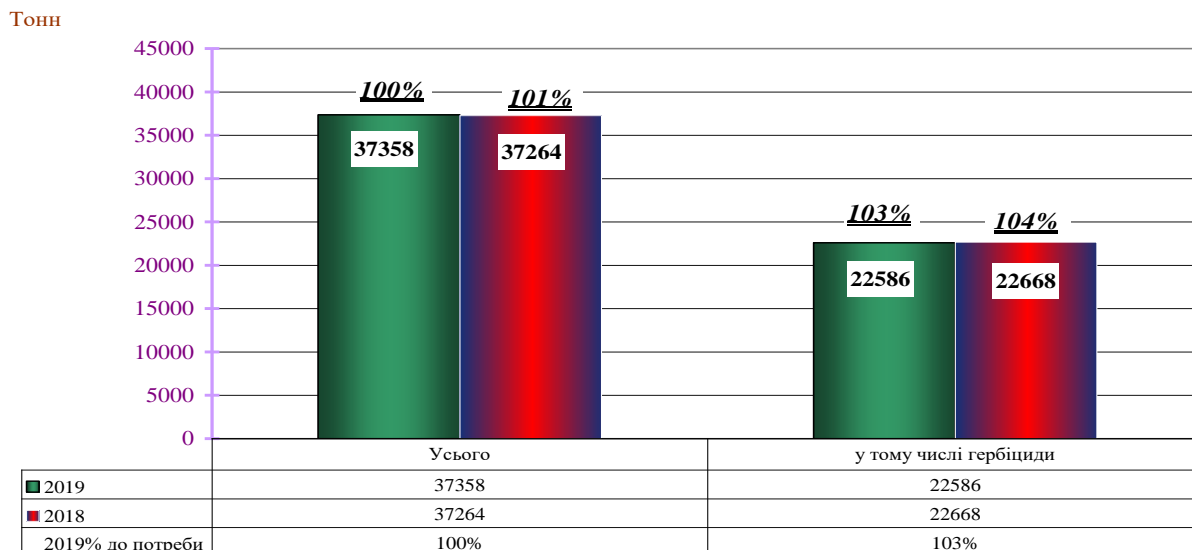
Початок льоту метеликів очікується з 15-20 серпня, тому у разі сприятливих погодних умов (у першу чергу наявність опадів та вологість повітря вище 75%) харчування шкідника може спостерігатись на багаторічних травах, пізніх посівах кукурудзи, соняшнику та сої, на овочевих та баштанних культурах.

В **неугіддях**, **пасовищах**, **луках** і прилеглих до них крайових смугах посівів **багаторічних трав**, **овочевих** культур південних і східних регіонів, здебільшого в пороговій чисельності (2-8, екз. на кв.м) відбувається подальший розвиток, живлення, масове окрилення (80-100%), спарювання та відкладання яєць **саранових**. Нагляд за розвитком комах слід продовжувати.

В господарствах постійно здійснюється фітосанітарний нагляд за посівами.

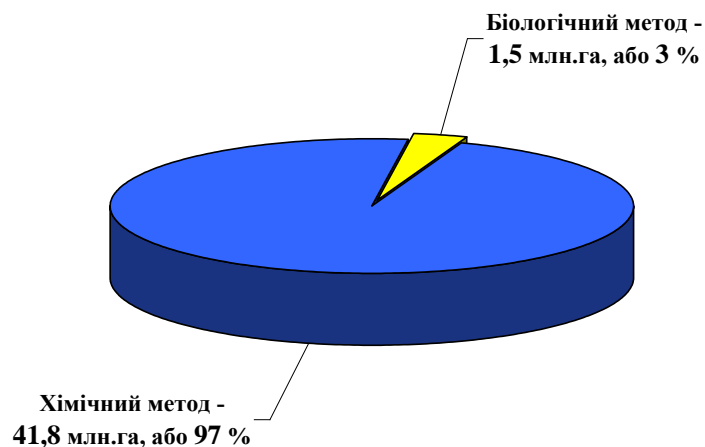
За оперативною інформацією про хід робіт із захисту рослин, наданою Головними управліннями Держпродспоживслужби в областях, **9 серпня 2019 року** забезпеченість сільгосп підприємств засобами захисту рослин для проведення робіт із захисту посівів сільськогосподарських культур децю зроста і становить **37,4** тис. тонн препаратів, або **100%** до їх потреби в 2019 році, в тому числі **22,6** тис. тонн гербіцидів, або **10 %** до потреби в них.

Забезпеченість сільгосп підприємств засобами захисту рослин 9 серпня 2019 року

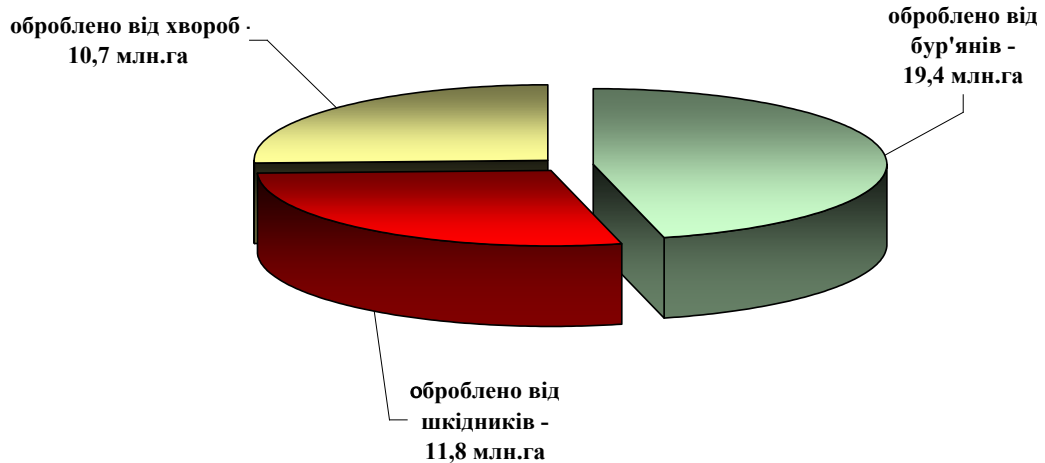
Захист сільськогосподарських культур від шкідників, хвороб і бур'янів в господарствах на сьогодні проведено на площі **43** млн га, в тому числі хімічний метод захисту рослин застосовано на площі **41,6** млн га, або **97%**, біологічним методом оброблено **1,4** млн га, або **3%**.

Застосування хімічного та біологічного методів захисту рослин від шкідників, хвороб і бур'янів в Україні у 2019 році
9 серпня 2019 року

Для унеможливлення втрат врожаю сільськогосподарських культур та недопущення погіршення його якості від дії шкідливих організмів від бур'янів оброблено **19,4** млн га, шкідників – **11,7** млн га та оздоровлено від хвороб **10,8** млн га посівів. Проведено десикацію на площі близько **140** тис. га.

Хід робіт із захисту рослин в Україні у 2019 році

Для проведення всього комплексу заходів захисту рослин від шкідливих організмів з початку року використано понад **35** тис. тонн засобів захисту рослин. Догляд за посівами сільськогосподарських культур триває.